

Det Anarkistiske Bibliotek

Insufficiens

Firestorm

Firestorm
Insufficiens
1-5-2019

da.anarchistlibraries.net

1-5-2019

I den forbindelse er der selvfølgelig problematikken om de »store sprogs overherredømme«. Det faktum, at der kommer rigtig meget oprørsk (og andet radikalt) tekstmateriale ud på sprog som tysk, fransk, italiensk og engelsk bliver hurtigt en forståelsesmæssig rodebutik, særligt for et så snævert udbredt sæt ideer, som de oprørske anarkistiske (i forhold til det rent skriftlige) nu engang er. Det gør det, fordi det bliver de store sprog, og *deres* særegne måder at formulere oprørske ideer på, som bliver oversat. Det er sandsynligvis fordi hvert af disse sprog har en kæmpe indvirkning internt, altså, at franske insu-tekster lægger sig opad andre franske insu-tekster, osv.

Derudover bliver den rent sproglige udformning hørende under et af disse »store sprog« en faktor i udfærdigelsen af insu-tekster. Dette hænger sammen med, at det (desværre) er sådan, at oversættelser ofte bliver et spørgsmål om at formidle en given teksts netop sproglige udformning, frem for dens mening, og denne fejlslutning skånes insurrektionære ideer altså heller ikke for.

Slutning

De af os, som på godt og ondt (allermest ondt) er bekendt med den akademiske verden, vi ved godt hvad insu-tekster minder os rigtig meget om. Det lugter alt sammen langt væk af elitisme, af lukkede klubber, af prestige og kollegiale skulderklap. De mange fabelagtige ideer som hænger omkring den oprørske anarkisme lider under denne praksis. *Insu-sproget* begrænser muligheden for dens egen forståelighed, og det bliver et benspænd i forhold til udbredelsen af ideer om frihed og lighed.

Disse ovenstående tendenser peger et meget dystert og reaktionært sted hen, men det er ikke for sent at ryste dem af sig, og de fleste af dem kan klares relativt simpelt. Det er bare om at komme i gang, og jo før, jo bedre. De oprørske anarkistiske ideer er for alle, og derfor er det afgørende at der bliver gjort en banebrydende indsats for at skabe en sprogkultur, der fremmer forståelse og tilgængelighed, og hæmmer uligeskabende distance og eksklusivitet.

Til allersidst skal det pointeres, at mange af de ovenstående kritikpunkter ikke kun begrænser sig til »oprørske anarkistiske« tekstmateriale. Det er (desværre) en generel tendens, som i større eller mindre grad manifesterer sig i pamfletter, bøger, flyvesedler og artikler, som beskæftiger sig med revolutionære, nihilistiske, anticivilisationistiske, eller antiautoritære ideologi-prægede, anti-ideologiske, politiske, anti-politiske dispositioner, livsfilosofier, -ismer, osv.

Sætningers længde og interpunktion.

Dette er et af de kritikpunkter, som igen ikke udelukkende handler om insu-teksterne. Hvor er vi mange, som ikke kan lade være med at lave de lange (og, synes vi selv, totalt awesome!) sætninger. Jeg er i øvrigt selv en rigtig hat i den afdeling, og får løbende konstruktiv hjælp til at lægge denne uheldige tilbøjelighed fra mig.

Ingen tvivl om at de lange sætninger har noget over sig, særligt fordi tanken bag ofte er, at det overhovedet ikke kan være anderledes, og så at sætningen bare holder. Nej, det gør sætningen bare ikke, og der er altid noget man kan gøre for at afhjælpe dette. Del den op, sæt et punktum, eventuelt et semikolon. Korte hovedsætninger er rare at læse en gang imellem; punktummet er en ven, ikke en fjende! Hovedsætning, og så fem bisætninger er bare ikke konstruktivt. Man taber som læser hurtigt tråden, og, igen, sammenholdt med alle de forrige problematikker vedrørende insu-tekster, så begynder hovedpinen nu for alvor at trykke på forståelsesnerven.

Intern afsmitning

Insurrektionære tekstskabere omfavner ordbrug, symbolik osv. i en sådan grad, at det næppe kan være tilfældigt. Jo mere man læser denne type radikalt tekstmateriale, jo mere bliver man bevidst om at det alt sammen er formet ud fra nogle meget snævre kompositoriske rammer. Det tyder på et strukturelt problem, hvilket straks gør tingene en del mere komplicerede. Forhåbentlig er der dog også i mange tilfælde blot tale om, at afsendere af insu-tekster skal grave en smule perspektiv frem, benytte sig af det, og på den måde blive i stand til at kunne skrive (og redigere) en tekst med det formål at den skal have bred appel. Det skal disse afsendere være i stand til, uden at deres tekstmateriale til forveksling skal ligne alle de andre insu-tekster, som er tilgængelige på radikale platforme, på internationale anarkistiske hjemmesider, i radikale bogcaféer og på distrobordene ved de radikale bogmesser.

Hvis det ikke er tilfældet, og mange af disse afsendere således ikke er klar over, at de ubevidst er med til at reproducere en elitær og indspist sprogkultur (inde for det samme overordnede sprog, f.eks. norsk eller albansk) hvor det praktisk talt er umuligt for en stor del af verdens befolkning at være med, så må der andre tiltag til. Så skal der ske et helt grundlæggende opgør med måden at formidle oprørske ideer på, og det bliver en langvarig og snørklet proces. Vi må ikke håbe, at tingene står så slemt til, men selv hvis de gør, så vil det være et stort skridt i den rigtige retning, hvis der bliver fundet en konstruktiv løsning på de problematikker, der behandles i denne tekst.

Insufficiens

Note: ordene »insurrektionære«, »oprørske anarkistiske« og »oprørske« har i denne artikel samme indholdsmæssig betydning.

Ønskes en ny verden, så er det helt sikkert en ren kattedpine at skulle acceptere, at der findes skriftligt oplysningsmateriale derude et sted, som på den ene eller anden måde kan inspirere det enkelte individ til at sætte sig selv forrest i kampen for radikal forandring, men som overhovedet aldrig når dette individ. Hvorfor ikke? Simpelt: Det er ikke til at forstå en skid af, hvad der står.

Det skal i den forbindelse handle om den oprørske anarkisme, og dens eksplosive iver, når det kommer til at formulere sig på skrift. Analysen af denne gren af anarkisme – for nogen den eneste gren med bare en smule grønt på – er ikke et spørgsmål om hvorvidt den er en selvstændig ideologi, og den er ikke ment som en diskussion af det rent indholdsmæssige i insurrektionære ideer. Den kritiske betragtning i denne artikel omhandler udelukkende den rent sproglige udformning.

Insu-sprog, og det skriftlige materiale hvori det benyttes, det er mange gange i bedste fald overordnet forståeligt, og i værste fald komplet uforståeligt. For at give et billede af, hvad der overhovedet menes med *insu-sprog*, så vil der i det følgende afsnit blive opstillet nogle af de generelle tendenser, som bliver benyttet i oprørske anarkistiske tekstmateriale (insu-tekster), og som antages at hæmme tilgængeligheden for en eventuel læser og ligesindet.

Metaforik

Metaforik (billedsprog) er sådan set en af de »dobbeltydige« tendenser, ment på den måde at brugen af metaforer generelt kan gøre en tekst mere levende og derfor interessant. Rent faktabaserede, beskrivende tekster kan virke meget langtrukne, hvilket kan udfordre og i sidste ende forhindre, at en læser dykker helt ned i teksten og lader sig inspirere af den, hvilket må antages at være det endelige mål.

Der er stor forskel på, hvordan billedsprog benyttes i en tekst, og generelt synes insu-tekster at være fyldt med dette sproglige virkemiddel på en måde, så teksten muligvis gøres mere let læselig ud fra ideen om at lette tørre fakta. På den anden side, dog, synes det benyttede billedsprog i sig selv dels ofte at være meget abstrakt, dels at benytte sig af bestemte billeder, som rent tematisk er så fremmede for en udenforstående læser, der selv sagt ikke er velbevandret i det oprørske anarkistiske billedsprogsunivers, hvilket resulterer i en forståelsesmæssig udfordring.

Fremmedord

Brugen af fremmedord er en gigantisk udfordring, og det gælder ikke kun insu-teksterne derude. Rigtig mange afsendere af radikalt tekstmateriale gør sig angiveligt store krumspring for at en given tekst skal fremstå så velformuleret og »højkulturel« som overhovedet muligt. En sølle konsekvens af netop dette fænomen er, at teksterne mangler flow, og at mange fremmedord faktisk bliver brugt helt forkert, hvilket i langt de fleste tilfælde gør, at en modtager – hvis de har opnået en generel viden om fremmedords betydning og brug – ud fra konteksten i den enkelte tekst kan gætte sig frem til, hvilket ord afsenderen i virkeligheden skulle have benyttet sig af.

Det helt overordnede problem er imidlertid, at der bliver brugt alt, alt for mange fremmedord i radikale tekster, og det står desværre ekstra skidt til i forhold til insu-tekster. Det er én ting, at nogle fænomener, begreber osv. kun kan beskrives med et enkelt ord. Det er en anden ting, at rigtig mange af de benyttede ord kan skiftes ud med mere almindeligt kendte og derfor lettere forståelige ord. Det er og bør ikke være insu-teksters (eller deres forfatters) mål at udvide en læsers sproglige horisont, ud fra en eller anden overklasselogik. Dermed ikke sagt, at insu-tekster skal være så »let forståelige«, at selv en seksårig kan være med, men helt ærligt, så vil det ikke være et sprogligt problem at lande et sted midt imellem, som giver mening for et langt større udsnit af befolkningen, end hvad er tilfældet i dag.

Man kunne selvfølgelig indvende, at det kunne hjælpe på forståelsen, hvis en tekst havde f.eks. en ordliste bag i, eller forklarende fodnoter. Men hvorfor en afsender skulle gøre sig den meget tidskrævende ulejlighed i form af dobbeltarbejde, hvis de fleste fremmedord ville kunne udskiftes uden at forstyrre indholdets mening i en given tekst, det må siges at være svært at argumentere sagligt for.

Mangel på ordforklaring

Det er yderst sjældent, at man i sin læsning af oprørske anarkistisk litteratur falder over en tekst, bog osv., hvor der er en forklarende ordliste bag i. Det burde de dog være i rigtig mange tekster, og det skyldes årsager, der går udover dem, som er blevet gennemgået ovenfor.

Brugen af ord i insu-tekster, som overhovedet ikke behøver at være fremmedord, bruges ofte i utraditionelle sammenhænge. Det betyder, at et benyttet ord har en helt særlig betydning, som selve ordet ikke uden videre giver af sig. Denne såkaldte relationelle betydning, som ordet pludselig indeholder, fordi det befinder sig i en ganske særlig kontekst, den forklares ikke nærmere. Her

ville det være en stor hjælp, hvis disse for manges vedkommende helt almindelige ord i denne kontekst blev forklaret, f.eks. gennem en ordliste eller et noteapparat (fodnoter/slutnoter).

I insu-tekster forekommer der også ofte »opfundne« ord (herunder særligt begreber), og her kommer en modtager først på herrens mark, sammenlignet med det ovennævnte. Nu er det ikke længere en læsers opgave at regne et almindeligt ords betydning ud, men også ord, som er hidtil ukendte, og som i de fleste tilfælde ikke engang kan slås op i nogen ordbog eller lignende. Her er det endnu mere akut, at en f.eks. ordliste supplerer insu-teksten, hvis en forståelse i forhold til det benyttede ord, den sætning hvori det indgår, eller måske endda hele den tekst hvor ordet bruges som et centralt begreb, skal opnås.

Forventelig indforståethed mellem afsender og modtager

Dette kritikpunkt er egentlig tæt forbundet med det forrige. Der kan nemlig være en ret indlysende, omend stadigvæk idiotisk årsag til, at en typisk insu-tekst ikke indeholder ordforklaringer o.l. Sagen er, at den ikke er udformet til at have en vilkårlig modtager, tværtimod. Dens sproglige særprægethed, for øvrigt kombineret med dens specifikke billedsprog og bugnende antal fremmedord, giver et indtryk af at oprørske ideer på skrift ikke er for alle. Den såkaldte forventelige indforståethed er en klokkeklar indikation på dette forhold.

Helt ærligt, så er det med optimistiske øjne svært at begribe, hvorfor det forholder sig sådan. Hvad i alverden er meningen med at forvente i så stramtsnøret en grad, at ens modtager uden problemer og ubetinget kan forstå, hvad man som afsender skriver, når man gør sig så umage med at opnå præcis det modsatte?

Det er meget muligt, at man som afsender ikke forventer at andre end ens direkte ligesindede gider at læse, hvad man skriver, *men*, det er jo hamrende ligegyldigt, om dine comrades synes du kan formulere dig totalt insu dér. Formålet med at skrive insu-tekster er vel for helvede ikke at prædike for insu-koret. Det er i stedet at bryde de eksisterende forboblede rammer, så oprørske ideer kan nå udover den lille skare af individer, som alligevel allerede har forstået meningen med det hele, og således også forstået hvad der må gøres, jf. disse ideer.

Folk skal have en ærlig chance for at forstå hvad helvede det hele handler om, ellers er der i hvert fald en markant forringet chance for at nogen som helst tager ideerne til sig »på oprørske vis«, ud fra en læsning af insu-tekster.